

ORGANUL SFATURILOR POPULARE DIN REPUBLICA POPULARĂ ROMÂNĂ

Anul XVI nr. 4219

4 pagini — 20 bani

Duminică 4 mai 1958

Proletari din toate țările, uniți-vă!

In jos,
pe fluviul
prieteniei

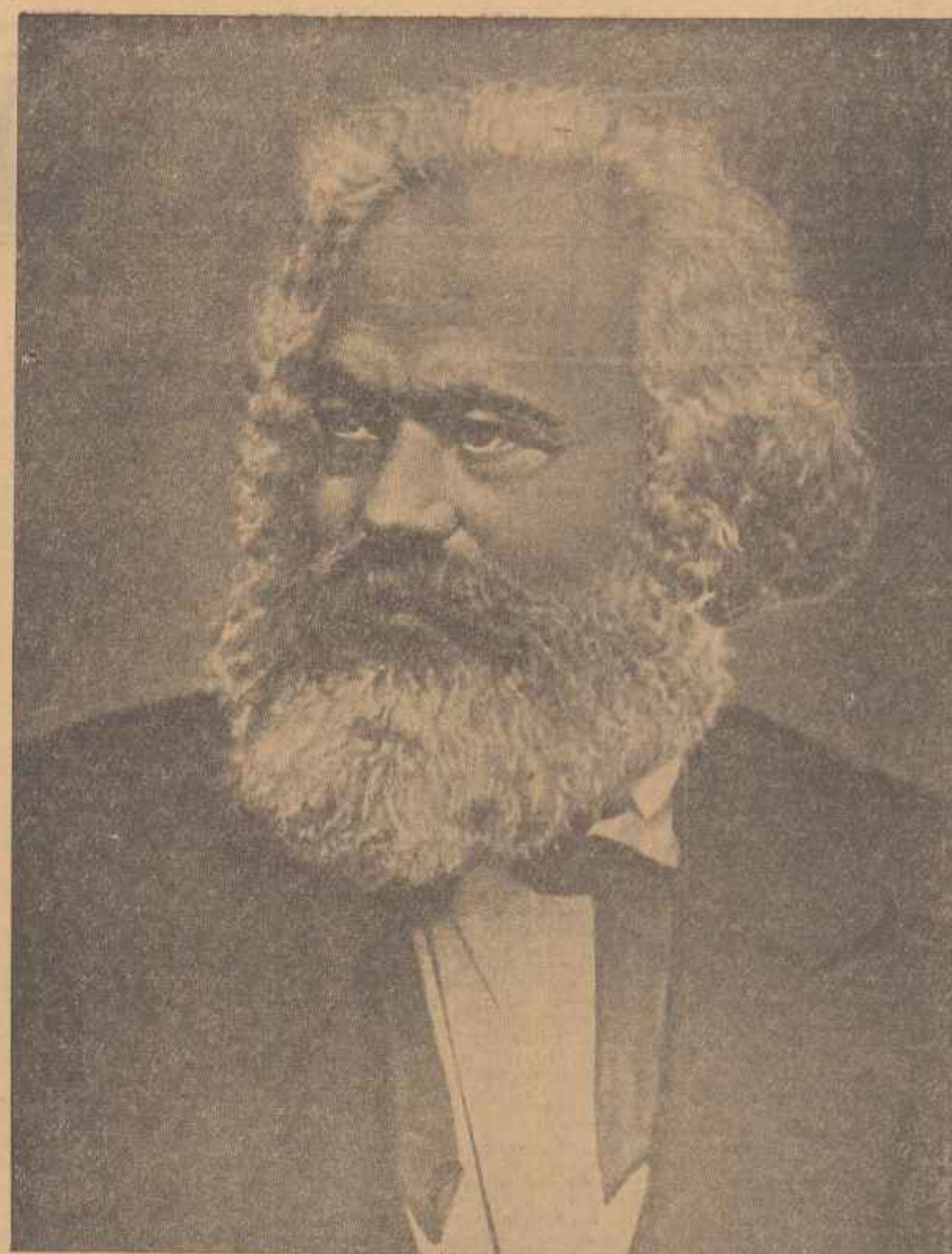
De la trumitul nostru

Brăila păstrează încă aroma sărbătorii internaționale de 1 Mai. Drapelul, înalt, în vânt, și-a găsit locul în barajul de vânt „Republica Populară”, un grup modest de călători. Ne îndreptăm în jos spre fluviul care trece docil. O călătorie obișnuită? Nicidecum. Apele verzui, luminate în adânc de razele soarelui, au scurs din dinți, se desprind, flectează în prova navei. Pe coperți, discutăm evenimintele zilei, exprimăm în două cuvinte: Brăila-Levan. Minutele grăbesc cu viteză maritimă. În curând am acostat lângă caragiu „Lăvele”, un vas polonez, în port au mai acostat multe vase: grecești, austriece, che, turcești... E greu să le numeri. Un du-te vino internațional a fost din totdeauna specific acestui port dunărean. Aici se întâlnesc înalte de eliberare mizeriei celor mulți cu lăcomia deșănțată a celor care trăiesc din specula și traficul. În anul celui de al doilea război mondial Brăila a cunoscut o perioadă de declin. Odată cu eliberarea țării, orașul a renăscut, fiind în același timp un avânt industrial, neapărat înalt.

Au fost acum, datorită unei fete, zile înălțate, spectacol al momentului menit să readucă bătrâna localitate dunăreană la un prestigiu nou: înnoirea liniei permanente Brăila-Levan care va intensifica schimburile economice între marea socială și țările din Orientul Apropiat. Un simbol de sine grăitor a fost însă înălțarea vanelei „Lăvele”: produsă ale uzinelor cehoslovace, transportate de vase polonoeze, grădănită în România, Directia „Orientul”. Apropiat unde mărșălușii țării socialiste sunt prețuite și primite cu bucurie.

Linia de transport pe apă, pe linia Brăila-Galați-Beyrut-Leban, Port Said-Alexandria, face să crească lama comercială a vechiului port dunărean alături de cele mai de seamă centre ale tehnicii actuale.

EUGEN ATANASIU

KARL MARX — 140 ANI DE LA NAȘTERE

S e împlinesc, la 5 mai, o sută patruzeci de ani de la nașterea lui Karl Marx, genialul întemeietor al comunismului și al științei, marele învățător și conducător al proletariatului mondial, inspiratorul și organizatorul internaționalului I.

În cele mai îndepărtate colțuri ale lumii, numele lui Marx este aducut în discuție de milioane de oameni al muncii. Invățătură sa ne învârtă, dezvoltată în mod creator de V. I. Lenin în condițiile imperiului și ale revoluțiilor proletare, triumfă azi în existența și succesele per-

petue ale puterii lui la pământ și socializării în fața cu U.R.S.S. În creșterea continuă a intensității mișcării proletariatului din țările capitaliste, în victoriile popoarelor eliberate din robia colonialismului, în avântul luptei de eliberare națională a popoarelor din colonii. Numele lui Marx, Engels și Lenin au devenit sinonim cu lupta pentru triumful cauzei socialiste, a păcii.

Omul onorat și iubit de milioane de tovarăși revoluționari, de la minele siheriene până în California, cum spunea Engels, a descoperit legile dezvoltării omului și pe această bază a creat teoria și facia revoluției proletare, împreună cu dezvoltat și prețen și tovarăși de luptă F. Engels, K. Marx, a creat materialismul dialectic, concepția revoluționară despre lume a proletariatului. Extinzând materialismul dialectic asupra studiului societății, Marx a creat materialismul istoric, știința legilor dezvoltării sociale, a legilor luptei de clasă. Crearea materialismului dialectic și istoric a marcat o adevărată revoluție în istoria filozofiei. Pentru prima dată, omenește, a căpătat un sistem filozofic în stare să răspundă riguros științifice problemelor dezvoltării naturii și societății. Pentru prima dată omenește muncitorii a dobândit o ideologie profund științifică și a adevărată revoluționară, iar călăuzitor în lupta sa de eliberare de sub jugul capitalismului, al exploatare. Aceasta pentru că Marx și Engels au fost primii filozofi care nu și-au pus doar problema interpretării fenomenelor sociale ci și a schimbării societății în direcția indicată de interesele de clasă ale proletariatului.

O capitală însemnată teoretică și practică are faptul că Marx, studiind multilateral viața economică și politică a ordinului capitalist, a dezvoltat procesul apariției capitalismului, legile și tendințele dezvoltării lui, inevitabilitatea pieririi lui, inevitabilitatea victoriei ordinului comunist.

Cu o genială profunditate teoretică Marx a stabilit motorul dezvoltării ordinului bazat pe clase antagonice, în fenomenul obiectiv al luptei dintre clase; el a demonstrat că orice luptă de clasă este luptă politică. Descoperind mizeria istorică a proletariatului de groază al capitalismului și de constructor al ordinului socialist, Marx a fundamentat necesitatea revo-

luzii proletare, ca o condiție obligatorie a împlinirii misiunii istorice a proletariatului.

Combătând curentele ideologice anti-proletare din mișcarea muncitorească, pe baza analizei experienței Comunei din Paris, Marx a fundamentat necesitatea unei perioade de trecere de la capitalism la socialism, a dictaturii proletariatului. În „Critica programului de la Gotha” el scria: „Între societatea capitalistă și cea comunistă se află perioada prefacerii revoluționare a uneia în cealaltă. Acestei perioade îi corespunde o perioadă de tranziție politică, al cărei stat nu poate fi decât dictatura revoluționară a proletariatului”.

Nimic nu poate sublinia mai pregnant însemnată teoretică și practică pe care Marx și Engels o acordau necesității instaurării și întăririi dictaturii proletariatului decât faptul că după formularea acestei concluzii de hotărâtoare însemnată istorică, ei au considerat necesar să o includă într-un nou edit de Manifestul Comunist. Apărind și dezvoltând marxismul, în genul sa operă „Statul și revoluția”, Lenin arăta că principalul în învățătură lui Marx și Engels este teoria dictaturii proletariatului, că nu împlinitor dumanilor marxismului au încercat să o elimine.

Marx și Engels au demonstrat în același timp caracterul istoric al statului, faptul că statul este legat de existența claselor antagonice, că el reprezintă un instrument de oprire a clasei dominante. Împotriva claselor dominate, ca statul nu va dispărea afia vreme ci există clase antagonice, „Esența învățăturii lui Marx, despre stat — scria V. I. Lenin — s-a învârtit-o numai acela care a înțeles că dictatura unei singure clase e necesară nu numai oricărei societăți împărțite în clase în general, nu numai proletariatului, care a doborât burghezia, ci și pentru întreaga perioadă istorică ce desparte capitalismul de „societatea fără clase”, de comunism”.

Întreaga activitate teoretică și practică a lui K. Marx este o minunată pildă a internaționalismului proletar. Cuvintele sale formulate împreună cu F. Engels în „Manifestul Comunist”: „Proletari din toate țările uniți-vă!”

(Continuare în pag. 2-a)

Victor Mașek:

Scrisoare către redacție

Ducul în slove-optime lumina tuturor
Fecăstră-ai fost — deschide spre zorii ce-ori să vină,
Și-a drumul greu pe care-l tăiam spre viitor
Din rindurile tale noi adunam lumina.

Acum ne ești ogindă, și-n tine regăsim
Sursul biruinței cind ni-l semăna vicia
Dar și nepărtinirea ogizilor — cind greșim
Și culele mizeriei ne-mpovărează fața.

(Continuare în pag. 3-a)

Să folosim toate posibilitățile pentru terminarea însămînțărilor!

Buletinul muncilor agricole Au terminat semănatul porumbului

În ultimele zile, vremea s-a arătat mai binevoitoare cu cei ce muncesc pe ogoare, a dat soarele, a băut vântul, timpurile s-au evlănt. Acest prielaj a fost în bună măsură folosit pentru grăbirea arăturii și semănatului. În cursul zilelor de 1 și mai ales 2 mai mecanizatorii, colectivizii, întovărășii, înaint muncitorii cu gospodării individuale, au legat în timp și au lucrat cu foarte multă intensitate, obținând succese deosebite de îmbucurătoare. Astfel, în regiunea Constanța, datorită muncii din ultimele zile, s-a ajuns ca arăturile să fie executate în proporție de 93 la sută, iar însămînțările în proporție de 60 la sută. Într-o situație asemănătoare se află și omenii muncii din satele regiunii Craiova. Aici, până la data actuală, arăturile au fost executate în proporție de 89 la sută, iar însămînțările în proporție de peste 50 la sută.

O amploare deosebită a luat în ultima vreme semănatul porumbului. Până la sfârșitul lunii aprilie, s-au însămînțat cu această cultură, peste 1.000.000 de hectare. Fructele în însămînțarea porumbului sînt mai cu seamă regiunile sudice.

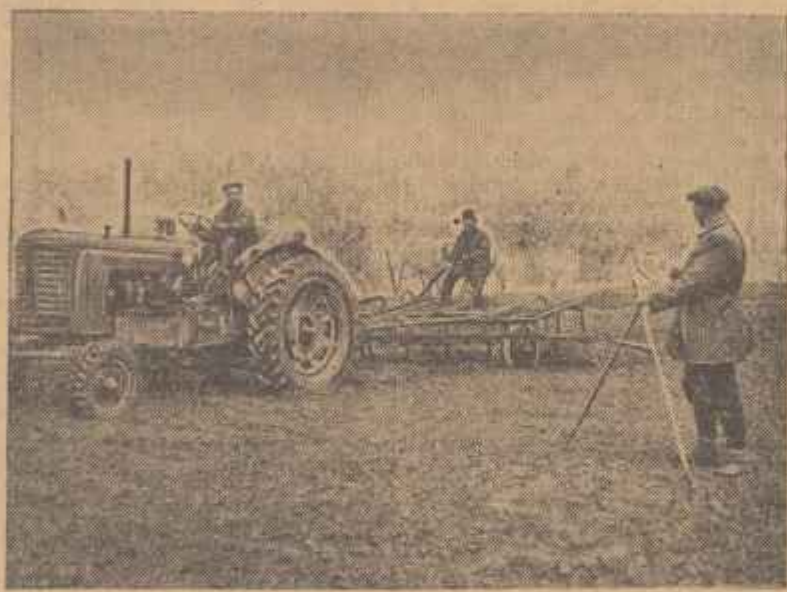
Toate aceste fapte dovedesc că există suficiente posibilități pentru grăbirea arăturilor și însămînțărilor, pentru terminarea lor la timp. Succesele obținute în cursul ultimelor zile trebuie să fie dezvoltate și lărgite. Zilele bune trebuie să fie folosite și mai departe din plin.

În aceste zile, în gospodăriile agricole de stat se desfășoară cu intensitate semănatul porumbului. Până la sfârșitul lunii aprilie, în unitățile agricole de stat s-au semănat cu porumb peste 96.000 hectare. Tracturile regionale Constanța și Craiova au realizat planul de însămînțări la această cultură în proporție de 59 la sută și respectiv 52 la sută. Zeci de gospodării de stat printre care cităm unitățile Jegălia, Bărgănel, Donca-Simo, Dragolova, Dîlga, etc., au terminat de

câteva zile semănatul culturilor din ambele epoci.

PIȚEȘTI (de la corespondența noastră). — Gospodăriile agricole de stat Piatra Olt, Poiana și Drăgănești au realizat ieri 3 mai, terminarea în întreaga cultură a însămînțării porumbului, iar gospodăriile agricole de stat Curtăpești și Drăgănești Olt au însămînțat peste 80 la sută din suprafața planificată.

CONTRIBUȚIA MECANIZATORILOR

La fabrica de confecții

„Gh. Gheorghiu-Dej” din Capitală

Decorarea unor muncitori, ingineri, tehnicieni și funcționari

În sala de festivități a fabricii de confecții „Gheorghe Gheorghiu-Dej” din Capitală a avut loc sîmbătă seara solemnitatea înmînării „Ordinului Muncii” unui număr de 61 de muncitori, ingineri, tehnicieni și funcționari ai fabricii decorați cu prilejul împlinirii a 10 ani de la intrarea în funcțiune a acestei mari întreprinderi a industriei noastre ușoare.

Au luat parte peste 1.000 de persoane: muncitori, ingineri, tehnicieni și funcționari din fabrică, pensionari — foști muncitori și tehnicieni ai fabricii, precum și brigadierii care cu 10 ani în urmă au lucrat voluntar la ridicarea acestei moderne construcții. La solemnitate au asistat tovarășii Anton Moiseescu, vicepreședinte al Prezidiului Marii Adunări Naționale, Gh. Stoica, secretarul Prezidiului Marii Adunări Naționale, Fl. Dănilache, membru în Prezidiul Marii Adunări Naționale, prim secretar al Comitetului național de organizare a Bucerii și P.M.R., Elena Lasca-Iordăchescu, Aurel Stan, cu și Ștefan Cărușan, secretari ai Comitetului național de organizare a Bucerii și P.M.R., Valeriu Ruzanovici, secretar general al Ministerului Industriei Bucerii și Consum, Maria Moraru, președinta C.C. al Sindicatului muncitorilor din industria bucerii și consum și alții.

A fost conferit Ordinul Muncii clase Ia tovarășilor Natalia Huma, Alexandru Croicu, Parachevia Tincu, Ion I. Tudose, Dumitru Bogdan, Ana Drăghici, Emanuel Căhănu, Ana Simion, Ioșif Sleinbach, Ion N. Tudose.

„Ordinul Muncii” clase II-a: Ioana Mătsche, Ion Șciotea, Viorica Ivan, Gh. Stănescu, Maria Plăru, Ladislau Cohn, Ioșif Muncii.

„Ordinul Muncii” clase III-a: Mi-

țaru Maria, Enghelmaier Magdalena, Cojocaru Eleonora, Sirbu Nicolae, Ogașanu Tiberiu, Gottesman Mayer, Macin Constantin, Stăminoi Ion, Fehervary Ștefan, Nitu Petre, Păcuraru Anghel, Diaconescu Ion, Stoichiță Oprea, Cric Gheorghe, Chișeșcu Alexandru, Heller Isaac, Năstase Eliab, Preda Anghel, Lipan Gheorghe, Treper Leo, Sebe Nicolae, Rusu Aurelia, Teodorescu Sofia, Bicu Eliab, Stănculescu Elena, Udrea George, Popoșanu Ana, Voideanu Ruxandra, Năstase Florica, Mirea Iordana, Popa Constanța, Floroiu Vasile, Dorobanț Vasile, Oprea Nicolae, Gross Nichita, Gantz Mauriciu, Ilie Tomiță (Stănculescu), Angul Ion, Nedelcu Constantin, Micu Victor, Vlad Bălan, Rusu Constantin, Crețu Leon, Lipan Ana.

După înmînarea înaltelor distincții lor, Anton Moiseescu în numele C.C. al P.M.R., guvernului și Prezidiului Marii Adunări Naționale a felicitat călduros pe cei decorați pentru succese obținute în producție.

Vechile ateliere înalbre APACA unde 600 de muncitori lucrează în condiții de mizerie, fără lumină, fără aer, a spus printre altele vorbitorul, au fost înlocuite cu zece ani în urmă, la hotărîrea conducerii Partidului Comunist Român, din inițiativa și sub îndrumarea directă a tovarășului Gh. Gheorghiu-Dej, cu marea construcție de astăzi, spațioasă, luminoasă, dotată cu utilități moderne unde peste 7.000 de oameni muncesc în condiții bune care îndreptă și muncitorii din cele mai avansate țări capitaliste.

Acordarea acestor înalte distincții este o apreciere a conducerii Partidului Muncitoresc Român și a guver-

(Continuare în pag. 3-a)

Un aspect din timpul decernării înaltelor distincții

PRESA COMUNISTĂ SLUJITOARE DEVOTATĂ A INTERESEROR POPORULUI MUNCITOR

În presa comunistă, oamenii muncii din lumea întreagă au o puternică armă de luptă pentru progres, pentru pace, pentru socialism. Presa comunistă, presa adevărată, slujitoare devotată a intereselor poporului muncitor, are de îndeplinit, din ce în ce mai mult, și o misiune deosebită și importantă în jurul ideilor de partid exprimate de ea.

Milne se împlinesc 45 de ani de la apariția primului ziar proletar de masă din Rusia: „Pravda”, despre care Lenin spunea că este prima rînduială a unei primăverii în care întreaga Rusia se va acoperi de o rețea a presei, cu adevărat liberă, muncitorească. De atunci a fost strădat un drum lung și glorios. Dacă în anulul Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, în Rusia apăreau doar 80 de ziare bolșevice, cu un tiraj total de 600.000 exemplare, azi în U.R.S.S. se editază peste 7.000 de ziare în 40 de limbi. Tirajul lor total este de peste 35,5 milioane exemplare. În același timp, în U.R.S.S. se edită peste 2.500 reviste și alte publicații periodice, cu un tiraj anual de peste 420 milioane exemplare. „Pravda”, care apărea în 1912 în tiraj de 60.000 exemplare, are azi un tiraj de aproape 5 milioane exemplare.

Crearea presei sovietice în frunte cu „Pravda”, este legată indisolubil de numele lui V. I. Lenin, genialul conducător și învățător al mișcării muncitorești internaționale. „Pravda” leninistă constituie pentru presa comunistă din lumea întreagă o pildă edificatoare de principialitate marxist-leninistă, de întransigență revoluționară, de atitudine militanță pentru cauza victoriei socialismului, pentru înfrângerea celor ce muncesc, pentru apărarea păcii în lumea întreagă, de măiestrie gazetărească.

Cei 45 de ani de existență a „Pravdei” leniniste, sînt o măreață pildă de partinitate comunistă. Puterica armă ideologică a P.C.U.S. a presa sovietică duce în război mizeria, alăbucuirea ideii ale marxism-leninismului, ale patriotismului socialist și ale internaționalismului proletar, îmurește sarcinile politice care stau în fața poporului. Arma cea mai ascuțită a partidului, sprîm de nădejde al

clasei muncitoare, stegar al internaționalismului proletar, luptătoare neîntrecută pentru apărarea partitului în lăzărul marxist-leninist, pentru apărarea păcii și a cauzei progresului, presa sovietică a dobîndit dragostea și încrederea celor mai largi mase populare de pretutindeni.

Activitatea glorioasă a presei sovietice este pildă pentru presa comunistă din lumea întreagă. Cuvîntul tipărit al partidelor comuniste și al mișcării muncitorești, slujitoare a popoarelor, unul din principalele mijloace prin care avangarda poporului muncitor își exercită rolul ei organizator și mobilizator în lupta pentru triumful cauzei socialiste.

Avînd drept conducător partitile clasei muncitoare, ziarile comuniste din lumea întreagă, în frunte cu presa sovietică, formează o puternică și mare familie înfrățită, unită prin fetele nobile pe care le slujește: pacea și prietenia între popoare, libertatea popoarelor, socialismul. Nicidecum în istorie nu s-a editat o presă atât de iubită și prețuită de masele largi populare de toate de milioane.

Și mai dragostea masele populare stă de dragostea conștientă și doborîtoare a spiritului ei de partid, principialității în lăzărul de idei, faptului că ea constituie parte integrantă a cauzei generale proletare, luptului că este exponent al unității și coeziunii de neîndrăguit a rîndurilor partidului.

Întreaga omenire progresistă urmărește cu dragoste activitatea eroică a presei comuniste din țările capitaliste, care în polida teroarei sălbatice, uneori în adîncă înăbușire, luptă neîntrecută pentru interesele celor ce muncesc, pentru pace și socialism. În ciuda cenzurii, presei burgheze, pînă la pînă care li se pun în față, presa comunistă din țările capitaliste pătrunde tot mai puternic în inimile oamenilor muncii. Aceasta explică printre altele faptul că înserările presei burgheze de a-l marea caracterul profund dușmănos al interesele poporului, sub fața masă a libertății presei, își găsesc crează tot mai greu. Azi este evident pentru marea parte a oamenilor muncii din țările capitaliste că presa burgheză exprimă în principal punctul de ve-

dere al marilor magnai ai capitalismului. În toată plenitudinea lor s-au adăerit cauzele lui Lenin, care arăta că „libertatea burgheză a presei este o minciună și o ipocrizie, deoarece este în fapt libertatea pentru cei bogali de a umple, pentru cei săraci minciună, decumensind acest fapt, Randolph Churchill, scria într-o carte a sa: „Cei gape sava opt magnați care controlează presa londoneză, nu sînt intereseți ca în ziarul lor să fie exprimate cele păreri decît propriile lor păreri. Și a lăzărul de idei. Nu vîd ce rost are oare să se pătească o grămadă de bani unor oameni, pentru ca aceștia să-și exprime părerile sub semnatura „proprie”.

Adevărata libertate a presei poate fi dobîndită numai în țările în care presa se află în mîna muncii, porulul muncitor, unde ziarul este trunzi de spiritul de partid și pun în lăzărul de idei toate principerile în slujba intereselor oamenilor muncii, a conștrîntei socialiste și a apărării păcii. Libertatea presei este de neînchipuit fără conducerea presei de către avangarda clasei muncitoare. Aceasta evedînd o esențială slujitoare comunistă din lumea întreagă, slujind și rîndurile în jurul partidelor comuniste și muncitorilor, sub adevărat marxism-leninismului stobitor.

În anul puterii populare și în țara noastră s-a făcut o puternică și vastă rețea a presei de partid, care s-a dovedit un puternic instrument al luptei pentru construirea socialismului. Forța presei noastre constă în faptul că și-a însușit concepția leninistă potrivit căreia ea trebuie să îndeplinească rolul de agitator, propagandist și organizator colectiv, de apărare a spiritului și opiniei, care contribuie la realizarea și lăzărul contribuie la legăturii partidului cu masele. Cu ajutorul și sub îndrumarea partidului, presa noastră, în frunte cu „Scînteia”, și-a făcut puternice legături cu masele largi ale oamenilor muncii. Lăzărul rețea de corespondenți voluntari ajută presa noastră să devină adoma unui arbore cu rădăcinile adînc înfrînte în pămînt, să

1818 KARL MARX 1958

Opera lui Karl Marx larg răspândită în țara noastră

Din bogata operă a lui K. Marx, meritează a fi prezentate lucrările, au apărut în Editura politică numeroase lucrări. Un eveniment deosebit de însemnat este începerea tipăririi în limba română a Operei lui K. Marx și F. Engels în 30 de volume. Dintre acestea au apărut până acum volumele 1 și 2 și în curând anul acesta lumina tiparului și volumele 3 și 4.

Au apărut de asemenea 13 lucrări ale lui K. Marx în volume separate într-un tiraj total de 922.000 exemplare dintre care: „Capitalul” vol. I și II (în 240.000 exemplare); „Mizeria filosofiei” (în 35.000 exemplare); „Critica programului de la Gotha” (în 50.000 exemplare); „Optprezece

Brunar și lui Ludovic Bonaparte” (în 75.000 exemplare); „Luptele de clasă în Franța 1848-1850” (în 30.000 exemplare); „Războiul civil în Franța 1848-1850” (în 30.000 exemplare); „Contribuții la Critica economiei politice” (în 20.000 exemplare); „Munca salariată și capitalul” (în 161.000 exemplare).

Totodată au fost publicate de Editura politică următoarele lucrări ale lui Marx și Engels: „Manifestul Partidului Comunist” (în 293.000 exemplare); „Ideologia germană” (în 15.000 exemplare); „Despre religie” (în 15.000 exemplare); „Despre artă și literatură” (în 25.000 exemplare) etc.

Anul acesta ne mai așteptăm la apariția lui K. Marx „Teoria grupului filosofic”.

KARL MARX — 140 ANI DE LA NASTERE

(Urmare din pag. 1-a)

cării muncitorești, dobîndind o însemnată din ce în ce mai mare. Unle de acțiune a proletariatului internațional, sub conducerea partidului comunist, fiind condiție indispensabilă a triumfului cauzei socialiste, a apărării păcii și evitării unui nou război.

Întreaga evoluție a situației internaționale actuale confirmă deplină valabilitatea a aprecierilor marxiste privitoare la pielea inevitabilă a capitalismului și triumful socialismului. Zădărnice încercările elementelor revizioniste, mai ales renegații care au dezerat din mișcarea comunistă, să susțină că marxismul este învechit. Diferențierii apologetici ai capitalismului fac azi încercări să demonstreze că zădărnice, au avea de a face cu un capitalism nou, ligat de contradicții și crize, în care a devenit posibilă împăcarea intereselor burgheziei și a proletariatului. Dar nici un fel de teorii despre așa zisul capitalism popular sau neocapitalism, etc. nu pot schimba realitatea. Lumea capitalistă merge inevitabil spre pielea, așa cum a prevăzut Marx. Grupul lui vechi, proletariatul, sub conducerea partidului comunist și muncitorești, își îndeplinește misiunea istorică așa cum a prevăzut Marx.

Invățătura lui Marx, dezvoltată de Lenin, are o legătură indisolubilă cu viața și cu lupta maselor populare exercitând o forță mereu crescândă asupra soartei omenirii. Forța ei de tracție rezidă în faptul că lăbna riguroasă științifică cu consecvență revoluționară. Atotbiruitoră invățătura marxist-leninistă este azi, mai puternică ca oricând, călăuză în acțiune în lupta întregii omeniri muncitoare. Documentele congresului al XX-lea al P.C.U.S., ale Conferințelor partidelor comuniste și muncitorești, care au avut loc în sfârșitul anului trecut la Moscova, sint o edificatoare pildă a caracterului creator al marxism-leninismului, a dezvoltării lui permanente de către partidele comuniste și muncitorești pe baza practicii revoluționare. Experiența istorică răsturnă pretențiile absurde ale elementelor revizioniste după care în ultimile decenii s-ar fi produs o stagnare a marxismului.

În anul puterii populare, poporul nostru, sub conducerea P.M.R. a reușit să realizeze în construcția bazelor economice ale socialismului. Aceste succese se datorează faptului că poporul nostru merge cu hotărâre pe drumul indicat de partid, care se călăuzește cu fidelitate pe linia marxist-leninistă. Pentru partidul nostru nu există altă cale de construire a socialismului decât calea indicată de marxism-leninism, verificată de experiența P.C.U.S. și a altor partide revoluționare, care a fost o experiență propriei noastre țări.

Pășind cu hotărâre în rîndurile lărgite ale socialismului, în frunte cu U.R.S.S., hotărîm să contribuim la întărirea puterii muncitorești pentru construirea societății socialiste. Antrenăm în muncă lor pașnică, creatoare, oamenii muncii din țara noastră urmînd cu vigilență sporită uneltirile dușmanilor păcii, care vor să declanșeze războiul atomic. Nimic și nimeni nu a putea abate poporul nostru muncitor de la lupta sa menită să ducă la triumf cauza socialismului și a păcii în lumea întreagă. Poporul nostru constată cu mîndrie și satisfacție că întreaga societate contemporană se dezvoltă pe calea pe care a prevăzut-o și indicat-o Marx: spre comunism, înfrîcînd triumful atotbiruitor al ideii ale marxism-leninismului.

AMINTIRI DESPRE KARL MARX

Friedrich Engels:

Marx a fost primul care a descoperit marea lege a dezvoltării istoriei, lege în virtutea căreia

toate luptele din istorie, indiferent dacă se desfășoară pe teren politic, religios, filosofic sau pe oricare alt teren ideologic, nu sint de fapt decât expresia mai mult sau mai puțin clară a luptelor

Paul Lafargue:

rituare lăzine de luptă pe care le-a dat-o Marx:

„Proletari din toate țările, uniți-vă!” Marx citea în toate limbile europene scrieri în trei: germană, franceză și engleză, urmînd pe cunosătorii acestor limbi. „O limbă străină este o semă în lupta vieții”

Speriat de ideile revoluționare care au dus la răsturnarea monarhiei burgheze din Franța, guvernul belgian a luat o serie de măsuri între care și arestarea și expulzarea la 24 februarie 1845 a lui Karl Marx.

dintre clasele sociale, și că existența și dezvoltarea acestor clase sint condiționate de rîndul lor de gradul de dezvoltare a stărilor lor economice, de natura și felul producției lor și de schimbul condiționat de aceasta.

Friedrich Lessner:

Marx ținea foarte mult să vină în contact cu muncitorii și să discute cu ei. El căuta să fie în societatea celor care discutau cu el fără a se așeză pe o poziție de superioritate. Dorea foarte mult să cunoască pîrțile muncitorești asupra mișcării, de aceea era orînd gata să discute cu ei despre cele mai importante probleme politice și economice și în cursul discuțiilor descoperea imediat dacă ei aveau pricepere necesară pentru aceste probleme, și cu ei această pricepere era mai mare, creștea și bucuria lui.

Friedrich Albert Sorge:

Ceea ce a înălțat Marx ca om de știință și ca partidar de clasă muncitorească nu mai este nevoie să fie nici gravat pe tăbli de bronz, nici ridicat în slavă prin cuvinte înflăcărate. Faptele lui sint slăvite de monumente de piatră ori de bronz, și de neînfîcșurînd rînduri proletare din toate țările, din toate zonele care le cunosc, le înțeleg, și dovedesc acest lucru îngrijind tot mai mult rîndurile armatelor lor la chemarea nemuritoare.

Wihelm Liebknecht:

Pentru Marx politica era un studiu. Era de mare poartă politică și pe politicieni de cea înădăvăr, pe oști și pe imagini. Ceva mai absurd? Istoria este produsul tuturor forțelor vii ale omului și naturii, este produsul gândirii, al pasiunilor și al nevoilor omeniei. Politica este din punct de vedere teoretic: cunoașterea acestor milioane și milioane de factori care tes la „rîndul de țesut al vremii”, iar din punct de vedere practic: acțiunea conștientă de această cunoaștere. Politica este, așadar, știință și o știință aplicată.

Monumentul din „Highgate“

Era o toamnă londoneză pe care o recunoaștem — aceeași, din clasicele descrieri de unde nu lipsesc nicio dată nici ceața pîcioasă, nici ploile mărunte și penetrante, nici inevitabilul din domni înalți și ascuțiți, cu figura quasi-inexpresivă, cu melon pe cap și umbrelă în mînă. În orașul agitat și călduros, sub stropii nepretențioși ai lui octombrie proiectați dintr-un cer albastru, în atmosfera fără orizont, într-unul dintre alți de putinele locuri liniștite ale orașului, m-am plecat cu emoție în fața mormintului lui Karl Marx. Mormintul londonez vin acolo în zilele de sărbătoare, alcătind tradițional delegații care depun flori și jerbe.

Pentru mine, străin, n-a fost ușor să descopăr cîmîritul. După o lungă călătorie cu metroul, continuată cu troleibuzul și apoi cu autobuzul, m-am aflat într-un cartier liniștit, cu tipicele căsuțe de două etajuri, adăpostind familiile londoneze de condiție mai modestă. Un bășeuitor localnic s-a oferit să mă călăuzească, că pentru restul parcursului. Am urcat o stradă în serpentină, trecind pe lângă curți cu grîdini mărginite de arbori mărunți — și sus, la capătul străzii, însoțitorul meu care pășea tot timpul fără să scoată un cuvînt, s-a oprit și a arătat cu mîna:

— „Acolo în fund, vedeți poarta cîmîritului.” M-a mai contemplat o dată și — lucru rar la un englez — a pus o întrebare:

— „Stație străin?”

N-a mai așteptat răspunsul și a continuat:

— „Îngăz intrarea cîmîritului este o florărie.”

Apoi m-a salut și a făcut calea întoarsă.

Potrivit indicațiilor acestuia ocazional Cicerone londonez, am găsit și florăria și cîmîritul. Portarul bonom s-a ridicat în picioare cînd m-a văzut intrînd. Privind la bucheții de garoafe m-a luat în primire:

— „Vă duceți să vedeți mormintul lui Karl Marx?”

— Așa este. Vreți să-mi spuneți unde se găsește?

Bătrînul m-a indicat o alea cu mici morminte vechi de piatră sobor, rar ornate de cîte o floare.

— „Dacă mergeți pe aici, găsiți neapărat mormintul. O să vedeți bustul. Apoi, zîmbind, a adăugat:

Mereu vin pe aici străini. Ultima dată, au fost vreo 15 „gentleman”. Au adus și ei flori...” După o cotitură am zărit înălțadu-se puțin deasupra monumentelor funerare obișnuite, un cap de bronz. Se profila, dăltuit în metal durabil, printre stropii mici și reci ai ploii. Cînd m-am apropiat, am putut vedea un postament de

marmor. Ornat de-o parte și de alta cu cîte o coroană de lauri, susținea bustul în partea de sus a postamentului, o inscripție: „Proletari din toate țările, uniți-vă!” Deducut — un nume: Karl Marx. Într-un carou o altă inscripție: „Filozofii n-au făcut decât să INTERPRETEZE lumea în moduri diferite: este vorba însă de a o SCHIMBA”. Mai jos, șapte, numele celor luminați ai acelu. Am notat inscripțiile: „Jenny von Westphalen, iubita soție a lui Karl Marx, născută la 12 februarie 1814, moartă la 24 decembrie 1881 și Karl Marx născut la 5 mai 1818, mort la 14 martie 1883”. Urmează numele nepotului Harry Longuet, al lui Eleanor Marx, sora lui Karl Marx. Mormintul lui Karl Marx este un cavou de familie.

În gîstarele așezate de-o parte și de alta a postamentului — flori proaspete. Nu puteam fi desigur, cele ale celor 15 „gentleman” streini de care îmi vorbea portarul...

Am așezat garoafele roșii aduse adunîndu-le la florile din gîstare pe care o mînă nevăzută dar plină de dragoste le schimbă—poate chiar zilnic — înlocuind pe cele ofilite de ploaie.

„Aici, într-o noapte, eliva profanatori s-au strecurat la adăpostul în tîmbarului, încredințat să strice monumentul. Jolnice ură nepuțincoasă a unor oameni furioși pe un bloc de marmor, pentru că idolele celui al cărui somn îl veghează, destramă toate boznelle așezărilor nedrepte. Monumentul a fost refăcut de îndată de către comunistii britanici și — peste vreme — el își păstrează prospețimea, ca și florile pe care nu știu la ce oră, nu știu nici cine, vine să le înprospăteze. E unul din multe fapte ce dovedesc trăirea adevărată a numelui lui Karl Marx în conștiința omenirii muncitoare.

L. SĂRĂTEANU

Monumentul lui Karl Marx din cîmîritul „Highgate” din Londra

Întărirea lui Karl Marx asupra destinelor omenirii a fost staționară, iar în intensitate și a dinamice — crescîndă. Semnificația și eficacitatea istorică a operei și acțiunii sale constau în faptul că prin ele, omenirea s-a ridicat la conștiință, respectiv la stăpînire forțelor și legilor determinante ale existenței sale actuale și dezvoltării viitoare.

După zeci de milenii, umanitatea cunoaște, putîndu-le dirija, cauzele reale ale istoriei și condiției sale, direcția evoluției viitoare: societatea comunistă; forța socială care o realizează: proletariatul, condus de partidul său revoluționar. Marx a demonstrat necesitatea obiectivă a înlocuirii capitalismului prin socialism, indicînd, totodată, modul ei de realizare: lupta de clasă care culminează în revoluția socialistă și instaurarea dictaturii proletariatului.

Azi, la 140 de ani de la nașterea lui K. Marx, marșim, ridicat pe culmi noi de Lenin, a intrat de patru decenii în faza realizării practice. Marxism-leninismul reprezintă în întreaga lume o forță cu caracter hotărîtor pentru destinele întregii omeniri.

Recent a apărut, în traducere românească, al doilea volum din Opere de Marx și Engels, cuprînzînd scrierile din perioada septembrie 1844 — februarie 1846: Situația clasei muncitorești din Anglia și cîteva articole mai mici. Marxismul, înocul nu apare, maturizat și în formularea riguroasă din scrierile mai tîrzii Marx sau numai 28-29 ani, în Engels, cu trei ani mai tîrziu. Orice de neîncredințat ar fi conștientul lor, unele idei și orientări constante se profilează cu claritate de acum. Se poate urmări, aici cu cîtă necesitate obiectivă și logică se dezvoltă umanismul în revoluționarism proletar, cum se fîmînă poziția științifică cu fermietate partinică, cum din concepția despre societatea comunistă derivă caracterul inevitabil al folosirii dictaturii proletare, cu trecere clară, spre societatea fără clase. Că au forțat lucrurile, subliniind conști-

nuitatea în orientarea și tezele fundamentale ale lui Marx și Engels, ne-o dovedește, în afara analizei textelor și mărturia directă a acestuia din urmă, cu ocazia recitării Situației clasei muncitorești din Anglia, în 1862, „recitînd această lucrare de tinerețe, scrie Engels, gîsesc că nu am nici un motiv să mă rușinez de ea. Așadar, nici nu mă rușinez să sterg în vremea fel oricare această pecete de tinerețe pe care o are lucrarea. O presint din nou cîmîritului fără nici o schimbare” (pag. 666). Engels se recunoaște în această lucrare de tinerețe. Data fiind strîna colaborare dintre ei, autenticitatea poziției lui Marx e evidentă.

Întemeierea marxismului pornește, în adevăr, de la marea problemă umanistă împlinirea și realizarea omului; omului „ca om” și „ca om” (pag. 58), poate fi considerat drept deviza și în același timp, formula a activității lui Karl Marx și Friedrich Engels.

Iusă, chiar din această perioadă, umanismul lui Marx nu se desparte numai dar și se opune concepțiilor precedente. Mai puțin, pentru că el nu are în vedere „omul” abstract, omul în genere, ci se referă la eliberarea și împlinirea omului real; și vrea „ca omul să devină om” (pag. 58), poate fi considerat drept deviza și în același timp, formula a activității lui Karl Marx și Friedrich Engels.

Adoptînd „socialismului” umanist, și-tuat deasupra claselor și a luptelor de clasă, căutînd, cu deosebire satisfacție, această frază din Situația clasei muncitorești din Anglia: „Clasa proletară reprezintă aceași înstrăinare a omului”. Accentul este pus pe cuvîntul „această”, superînd ideea că la început Marx ar fi fost adeptul unui socialism dincolo de clase. Însă Marx adaugă imediat: „Dar prima clasă se simte singurată în această înstrăinare...” (pag. 58). Că de-a doua se simte anihilată în a-cestă înstrăinare” (pag. 59, sublinierea noastră — P.A.). De unde apar clar, hotărîți că tîmbar Marx dovedea că opunea poziția burgheză și cea pro-

„Ca omul să devină om...”

letară. Exploatarea capitalistă înstrăinează omul real. De aceea, obiectul a-cestor exploatări — proletariatul, concentrînd în sine întreaga opoziție împotriva relațiilor capitaliste înjositoare și înrobitor. Proletariatul „poate și trebuie să se elibereze pe sine însuși” în eliberarea proletariatului conștient și revoluționar. Așadar, umanismul nu reprezintă pentru Marx doar o idee ci o mișcare socială reală. (Pentru în-fapțurile ideilor este nevoie de oameni care trebuie să întreprindă forța practică” (pag. 133) umanismul concret, autentic, coincide cu lupta revoluționară a clasei muncitoare. Marx a înțeles că umanismul este totdeauna o atitudine istorică, specifică, de pe pozițiile unei clase determinate. Descoperînd rolul istoric-mondial al proletariatului ca singură clasă capabilă să conducă revoluția socialistă, Marx a pus bazele umanismului contemporan, socialist. Teoria și acțiunea creșterii-revoluționare înseamnă forma actuală a umanismului; omului „ca om” și „ca om” (pag. 58).

„Marea Revoluție Socialistă” din Octombrie a dovedit pentru prima dată în istoria omeniei deplină valabilitatea a acestor teze marxiste, ele reprezentînd cea mai puternică manifestare a umanismului socialist. Teoria lui Marx este pe deplin confirmată și de revoluțiile democratice.

Sînta familie reorganizată „critica sublimă și aspră a tuturor iluziilor sau diversivelor ideologice construite de burghezie spre a abate atenția omenirii muncitoare de la „activitatea omenescă reală” (pag. 171) de răsturnare a „slăviei emancipate a societății burgheze” (pag. 137). Lucrările lui Marx și Engels, elaborată în acest an înfrîntăz principal, lîmpeze, — desi nu o argumentare oneroi incompletă, — că sistemul capitalist acundea sub aparența libertății o cîmplită sclavie.

Constatarea aceasta rezultă din analiza concretă a faptelor și nu din consideratii speculative: „Este în primul rînd necesar să cunoaștem faptele”, scrie Engels în Situația clasei muncitorești din Anglia (pag. 247). Acest principiu metodologic se reflectă și în cercetarea monografică a situației clasei muncitorești, „adeverită bază și punctul de plecare al tuturor mișcărilor sociale ale prezentului” (pag. 248).

Procedul de cercetare, folosit aici, e plin de înfrîntăz și pentru cercetarea sociologică actuală: înaltele de teorie, cercetărilor și se cere cunoașterea vieții, contactul direct și conștient cu clase muncitoare (pag. 245). În al doilea rînd, materialul de observație nemăslăvit trebuie confruntat cu documentele oficiale și neoficiale; statistică, rapoarte, anchete personale, diferite măsurări etc. În al treilea rînd, se pune problema călăzării conștientului, feritului curajului și determinărilor fenomenului studiat, cercetîndu-l evoluția istorică. În al patrulea moment al cercetării se ajunge la izolarea factorilor determinanți (fără a neglija, însă, rolul factorilor secundari), se determină straturile interioare și mișcările sociale create, apoi relațiile ei cu restul societății (alte unități, grupe, clase etc.).

Dintre-a astfel de cercetare măslăv-lă a faptelor, tendințele și forțelor sociale conchide marxismul: „conchide inevitabilă a relațiilor noastre sociale existente va fi în orice condiții și în orice împrejurări, o revoluție socială” (pag. 583); cea proletară.

Criteriul faptelor, aplicat la mult lăudata „libertate” capitalistă, dezvoltă caracterul fluzor și avarant al acesteia: „Muncitorul de azi este în aparență liber, pentru că nu e vîndut, dîntre-odată (ca sclavul, — nota noastră), ci cu bucată, cu zăua, cu slăbîmna, cu anul și pentru că nu a vîndut

de un stăpîn altui stăpîn, ci muncitorul însuși este silit să se vîndă în mod acesta, el nu mai fiind sclavul unui individ, ci al întregii clase avute” (pag. 327). Aceasta este condiția umană împotriva căreia se îndreaptă umanismul marxist. Pentru că pornește de la realitate, de la tendințele și forțele reale maturizate în cadrul societății date, capitaliste, el se identifică cu lupta revoluționară a proletariatului.

Posiția teoretică și practică a lui Marx și Engels nu rezultă din principii sentimentale, — desi el s-a opus, cu proletariatul și în simțiri, nici din speculații utopice despre „cea mai bună societate”. Nu. Ea este concluzia analizei științifice obiective a condițiilor existente. Nu doctrine sau combinații de posibilități abstracte, de la desfrîntarea societății capitaliste, ci legile dezvoltării ei proprii aduse la îndeplinire prin acțiunea proletariatului; „proletariatul aduce la îndeplinire societatea pe care proprietatea privată o promită” (impotiva ei însăși”) (pag. 39). Descoperirea rolului istoric obiectiv al proletariatului reprezintă o constatare de fapt.

Orice de obiectivă ar fi această constatare, cercetătorul marxist al vieții sociale nu „și înfrîntăz” de se ridică deasupra partidelor” (pag. 177). Teoria socialistă se referă la o anumită realitate — cea umană — în care subiectul cunoașterii și obiectul cunoașterii coincid. De aceea, nu poate fi acceptată iluzia speculativă idealistă că teoria „se mișcă” în afara obiectivului de care pretinde că se ocupă” (pag. 38). Cunoștința fenomenelor sociale, omul nu cunoaște o realitate detașată de el, ci propriile lui condiții de viață, existența lui proprie. Cota ce se întîmplă „societății”, privește nemijlocit destiul lui. Orice părere despre societate implică așadar o atitudine față de perspectivele exis-

tenței omeniei, o atitudine corupăzătoare poziției sociale, de clasă. Ideologia burgheză consideră condițiile de existență capitaliste drept eterne: „Toate raționalismele economice politice (burgheze, — nota noastră) au drept premiză „proprietatea privată” (pag. 34) și venicia ei. A fi partizani poziției burgheze înseamnă a se opune constatărilor științifice că dezvoltarea capitalismului generează antagonisme între clase, la care „proletariatul și bogăția sint poli opuși” (pag. 38). Nu poti fi de acord în același timp și cu știința socială și cu poziția burgheză. În schimb, poziția proletară corespunde cu datele științei sociale, interesul proletariatului coincide cu tendința intrinsecă evoluției societății. De aceea, în această poziție, obiectivitatea științifică și partinutarea coincid.

Azi, cum poziția umanistă s-a concretizat în acțiune revoluționară, la fel poziția socialistă marxistă în teoria socială, se concretizează în partinutarea proletară. Aceasta concretizare reflectă efortul gândirii marxiste de a descoperi modalitatea concretă „ca omul să devină om”.

În perioada 1844-1846, marxismul a ajuns la soluiți și în această privință, arînd că societatea se adevărat umană va fi comunismul; lichidarea raporturilor sociale de exploatare și instaurarea relațiilor socialiste între oameni. Desigur, Marx nu formulează încă, în această perioadă, că instrumentul politic al construcției noi societăți va fi dictatura de clasă a proletariatului. Dar el se află, chiar în 1844-46, cu un cap pe teorii teoretice în noțiunile care au reînnoit la nivelul „filozofiei sociale” marxiste speculativă idealistă, examinînd stăru în afara relațiilor și condițiilor sociale concrete care determină conținutul de clasă și forma de exercitare a puterii. Cu totul remarcabilă este în Situația clasei muncitorești în care se abordează problema stăru: se vorbește, totodată, despre un anumit stat, îndeplinind o anumită funcțiune de clasă, apărînd o cla-

să și desfășurîndu-și puterea împotriva altora. Stăru burghezei este definit ca „expresia oficială a puterii exclusive”, ca recunoașterea politică a interesului ei particular”. Pentru tîmbar Marx era abolit, clar că stăru burghez nu urmărește „împlinirea lumii și realizarea unor teluri omeniei generale, ci, dimpotrivă”, (pag. 138). Tot alt de categorie este și Engels, arătînd că burghezia „abuză de puterea stăru” împotriva proletariatului” (pag. 513).

Din momentele constituției sale, cum am văzut, pentru marxism este caracteristică constatarea obiectivă a rolului real îndeplinit de către stăru în instituție, în speță, de stat. E strădu de știință și acțiune marxistă poziția antietatistă, oarbă, pentru care a îndeșterit că stăru este instrument de înrobire și exploatare capitalistă, sau instrument al revoluției socialiste eliberatoare.

„Umanismul real nu are în Germania dumăru mai principii decât spiritul umanist sau idealismul apențial, care în locul omului individual real pune „conștiința de sine” sau „spiritul”, citînd în prefața Sfîntei familii (pag. 7). Umanismul marxist pornește de la omul exploatat și asuprit al societății capitaliste — pentru care a deveni om înseamnă desfrîntarea reală a relațiilor capitaliste înjositoare și înrobitor. Dacă în această perioadă de început Marx a stabilit doar în limbă mări că aceasta se realizează numai prin revoluția socialistă, experiența istorică a dezvoltat că omul poate deveni om numai dacă „întreprinde forța practică” (pag. 103) ca instrument al eliberării și realizării sale, îndeșterită împotriva condițiilor și claselor care îl țin omul sclav. Întreprinde forța practică” (pag. 103) ca instrument al eliberării și realizării sale, îndeșterită împotriva condițiilor și claselor care îl țin omul sclav. Întreprinde forța practică” (pag. 103) ca instrument al eliberării și realizării sale, îndeșterită împotriva condițiilor și claselor care îl țin omul sclav.

Elaborînd socialismul științific, Marx a scînt călea reală „ca omul să devină om”. E tot ce poate da mai mult, un om — omeniei.

PAVEL APOSTOL

* La apariția volumului II al Operei lui K. Marx și F. Engels, E.S.P.L.P., 1958.

[illegible]

Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scintell „I. V. Stalin”.